

บันทึก

เรื่อง การเข้าไปในเคหสถานเวลากลางคืน (มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙)

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีหนังสือ
ด่วนมาก ที่ สร.๑๒๐๖/๔๒๗๗ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ความว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙ มาตรา ๑๔
บัญญัติให้ กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงาน มีอำนาจเข้าไปในเคหสถาน
สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ได้ ในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก
แต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือบุคคลที่จะ
ถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่นั้น ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่
ดำเนินการในทันที ยาเสพติดนั้นจะถูกโยกย้ายหรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่จะหลบหนี ก็ให้มีอำนาจ
เข้าไปในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตกได้ ในการนี้เจ้าพนักงานผู้เกี่ยวข้องกับการ
ปราบปรามยาเสพติดให้ความเห็นว่า การเข้าไปในเคหสถานในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์
ตก เจ้าพนักงานจะต้องพบยาเสพติดหรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่ หากไม่พบ เจ้าพนักงานก็ไม่ได้รับ
การคุ้มครองจากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดไม่เห็นด้วยกับความเห็นนี้เพราะเหตุว่าในตัวบทกฎหมายใช้คำว่า "...แต่ใน
กรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่า....." เมื่อพิจารณาตามตัวอักษรก็
ดี หรือตามความมุ่งหมายก็ดี มีความหมายชัดเจนอยู่แล้วว่าการเข้าไปในนั้นไม่จำเป็นต้องพบยาเสพติด
หรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่ด้วย ฉะนั้น เจ้าพนักงาน จึงย่อมมีอำนาจเข้าไปได้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏ
ว่ามีเหตุอันควรสงสัย ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อตามข้อบัญญัติของกฎหมาย จึงขอหารือว่า
ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดังกล่าวชอบด้วยเหตุผล
มากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและประสานงานกับส่วนราชการอื่นที่
เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้
พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ)
แล้ว มีความเห็นว่า โดยหลักแล้วบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและ
ครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข แต่ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อพิทักษ์ประโยชน์อันสำคัญของ
สาธารณชน การเข้าไปในเคหสถานโดยเจ้าของไม่ยินยอมหรือการตรวจค้นเคหสถาน ย่อมจะ
กระทำได้ถ้ามีบทกฎหมายให้อำนาจไว้โดยเฉพาะในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙ ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานอันเป็น

บุคคลซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะว่า การเข้าไปใน
 เคสสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลากลางคืนเพื่อตรวจค้น ยึดหรืออายัดยาเสฟ
 ดิตที่มีใช้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือจับกุมบุคคลใดที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่ากระทำความผิด
 เกี่ยวกับยาเสพติดนั้น ให้กระทำได้ ถ้ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซุกซ่อนอยู่หรือบุคคล
 ที่จะถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าถ้าไม่ดำเนินการในทันที ยาเสพติดนั้น
 จะถูกโยกย้ายหรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่จะหลบหนี^๑ ซึ่ง “เหตุอันควรสงสัย” และ “เหตุอันควรเชื่อ”
 ในเรื่องนี้กรณีเป็นปริยายให้เห็นว่า จากพฤติการณ์แห่งคดีและจากพยานหลักฐานที่เจ้าพนักงาน
 สืบสอบได้นั้น มีความ “สมควร” พอที่จะให้สงสัยหรือเชื่อเช่นนั้นได้ กรณีเป็นเรื่องความสมควร
 แห่งการที่จะเป็นไปได้เท่านั้น มิได้หมายความว่าเมื่อเข้าไปแล้วจะต้องพบยาเสพติดดังกล่าวหรือ
 บุคคลที่จะถูกจับด้วยจริง ๆ อย่างไรก็ตามกรณีเป็นที่พึงสังเกตว่า การที่สงสัยหรือเชื่อโดยบริสุทธิ์
 ใจนั้นยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน
 และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙ นี้ แต่ต้องปรากฏด้วยว่าเหตุที่สงสัยหรือเหตุที่เชื่อนี้จะต้อง
 มีความสมควรแห่งการที่จะเป็นไปได้ด้วย

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

รักษาราชการแทน รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๒๒

^๑ มาตรา ๑๔ เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยา
 เสฟดิต ให้กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคสสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลากลางวันระหว่างพระ
 อาทิตยขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจค้น ยึดหรืออายัดยาเสฟดิตที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือจับกุม
 บุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสฟดิต แต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียา
 เสฟดิตซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือบุคคลที่จะถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ในเคสสถานหรือสถานที่นั้น
 ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทียาเสฟดิตนั้นจะถูกโยกย้ายหรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่จะ
 หลบหนี ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตกได้